

FINANTSINSPEKTSIOON

Auditeeritud aastaaruannete
ja vahearuannete tagasiside

Katrin Sumberg
19.06.2009

Finantsinspeksioon ei eelda ega võta kohustust tulevikus värskendada 19.06.2009 emitentide infohommikul teatavaks tehtud informatsiooni või eraldi teatada selles toimunud muudatustest. Infohommikul väljendatud ettekande autori seisukohad on tema isiklikud ning ilmingimata ei pruugi väljendada Finantsinspeksiooni seisukohti.

Teemad

- Tallinna Börsi emitentide aasta- ja vahearuannete koostisosad
- 2008 aasta- ja vahearuannetes esinenud vead
- Finantsinspeksiooni järelevalve aasta- ja vahearuannete üle

FINANTSINSPEKTSIOON

Aruanded

- Majandusaasta aruanne
- Poolaasta aruanne
- Vaheteadaanded

FINANTSINSPEKTSIOON

Majandusaasta aruanne

- Raamatupidamise aruanne (põhiaruanded lisadega)
 - Konsolideeritud aruanded
 - Emaettevõtja aruanded
- Tegevusaruanne
 - HÜT aruanne
- Juhtkonna deklaratsioon
 - Raamatupidamise aastaaruande kohta
 - Tegevusaruande kohta
- Sõltumatu audiitori aruanne
- Kasumi jaotamise ettepanek
- Allkirjad majandusaasta aruandele

FINANTSINSPEKTSIOON

Raamatupidamise aruanded 1/2

- Muudatused alates 01.01.2009 algavast majandusaastast:
- IAS 1 *Finantsaruannete esitus*
 - Bilanss > Finantsseisundi aruanne
 - Kasumiaruanne > Koondkasumiaruanne

FINANTSINSPEKTSIOON

Raamatupidamise aruanded 2/2

- Muudatused 01.01.2009 algavast majandusaastast:
- IFRS 8 *Segmendiaruandlus*
 - Tuvastada kõrgeim äritegevust puudutavate otsuste langetaja
 - Tuvastada tegevussegmendid
 - Määrata avalikustatavad segmendid
 - Esitada nõutud teave

FINANTSINSPEKTSIOON

Tegevusaruanne

- RPS § 24 ja 31 nõuded
- HÜT aruanne (RPS § 31-2 ja Hea Ühingujuhtimise Tava
www.nasdaqomxbaltic.com/index.php?id=2005706)
- **Juhtkonna deklaratsioon!** (VPTS § 184-11 lg 6)

FINANTSINSPEKTSIOON

Juhtkonna deklaratsioon

- Raamatupidamise aruande kohta
 - vastavalt kehtivatele raamatupidamisstandarditele koostatud raamatupidamisaruanne annab õige ja õiglase ülevaate emitendi ja konsolideerimisse kaasatud ettevõtjate kui terviku varadest, kohustustest, finantsseisundist ja kasumist või kahjumist
- Tegevusaruande kohta
 - tegevusaruanne annab õige ja õiglase ülevaate emitendi ja konsolideerimisse kaasatud ettevõtjate kui terviku äritegevuse arengust ja tulemustest ning finantsseisundist ning sisaldab peamiste riskide ja kahtluste kirjeldust

FINANTSINSPEKTSIOON

Sõltumatu audiitori aruanne

- NE p 5.5.3. nõue:
 - viivitamatult avalikustada sõltumatu audiitori aruanne, kui see on:
 - märkustega
 - eitav
 - milles hinnang on jäetud andmata
 - milles avaldatakse arvamust, et emitendi aruanded ei ole kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt

FINANTSINSPEKTSIOON

Kasumi jaotamise ettepanek

- Kasumi jaotamise otsus (ÄS § 335 lg 2):
 - puhaskasumi suurus
 - eraldised reservkapitali
 - eraldised teistesse seaduses või põhikirjas ettenähtud reservidesse
 - aktsionäride vahel jaotatav kasum
 - kasumi kasutamise muuks otstarbeks

FINANTSINSPEKTSIOON

Allkirjad majandusaasta aruandele

Tegevjuhtkond ja kõrgema juhtorgani liikmed kirjutavad alla koos kuupäeva märkimisega ja kinnitavad majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust ja täielikkust, sealhulgas seda, et raamatupidamise aastaaruanne kajastab kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt õigesti ja õiglaselt aruandekohustustlase finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

FINANTSINSPEKTSIOON

Poolaasta aruanne

- Lühendatud raamatupidamisaruanne
- Tegevuse vahearuanne
- Juhtkonna deklaratsioon
 - Lühendatud raamatupidamisaruande kohta
 - Tegevuse vahearuande kohta
- Lisad (nõuded IAS 34.16 ja näited IAS 34.17)

FINANTSINSPEKTSIOON

Poolaasta aruande võrdlusandmed

- Majandusaasta 01.01.2009-31.12.2009
- Aruandeperiood 01.01.2009-30.06.2009
 - Finantsseisundi aruanne: 30.06.2009 ja 31.12.2008
 - Koondkasumiaruanne: 6 kuud 2009 ja 6 kuud 2008
NING 3 kuud kuni 30.06.2009 ja 3 kuud kuni 30.06.2008
 - Rahavoogude aruanne: 6 kuud 2009 ja 6 kuud 2008
 - Omakapitali muutuste aruanne: 6 kuud 2009 ja 6 kuud 2008

FINANTSINSPEKTSIOON

Vaheteadaanded (kvartali vahearuanded)

- Aktsiaemitendid
 - 3. kuu, 6. kuu, 9. kuu ja 12. kuu kohta koos viimase kvartali andmetega
- Võlakirjaemitendid
 - 6. kuu ja 12. kuu kohta koos poolaasta andmetega
- Lühendatud raamatupidamise aruanne
- Tegevusaruanne
- Tegevjuhtkonna deklaratsioon
 - Raamatupidamise aruande kohta
 - Tegevusaruande kohta
- Lisad (nõuded IAS 34.16 ja näited IAS 34.17)
 - Segmendiinfo IAS 34.16 g)

FINANTSINSPEKTSIOON

Kvartali vahearuarande võrdlusandmed

- Majandusaasta 01.01.2009-31.12.2009
- Aruandeperiood 01.01.2009-30.09.2009
 - Finantsseisundi aruanne: 30.09.2009 ja 31.12.2008
 - Koondkasumiaruanne: 9 kuud 2009 ja 9 kuud 2008
NING 3 kuud kuni 30.09.2009 ja 3 kuud kuni
30.09.2008
 - Rahavoogude aruanne: 9 kuud 2009 ja 9 kuud 2008
 - Omakapitali muutuste aruanne: 9 kuud 2009 ja 9 kuud
2008

FINANTSINSPEKTSIOON

Vaheteadaannete lisad 1/2

- Nõuded (IAS 34.16)
 - kinnitus, et vahearuarandes järgitakse samu arvestuspõhimõtteid ja –meetodeid kui viimases aastaaruandes või, kui neid põhimõtteid ja meetodeid on muudetud, muudatuse olemuse ja mõju kirjeldus
 - selgitavad kommentaarid vahearuarande perioodi tegevuse hooajalisuse või tsüklilisuse kohta
 - oma iseloomult, suuruselt ja esinemissageduselt ebatavaliste varasid, kohustusi, omakapitali, netotulu või rahavoogusid mõjutavate objektide olemus ja summa
 - käesoleva majandusaasta eelnevatel vahearuarande perioodidel või eelnenud majandusaastatel kajastatud hinnangute muutuste olemus ja summa, kui neil on oluline mõju käesolevale vahearuarande perioodile
 - võlakirjade ja omakapitali väärtpaberite emiteerimine, tagasiostmine ja tagasimaksed
 - makstud dividendid (kogusummas või aktsia kohta) eraldi lihtaktsiate ja muude aktsiate lõikes
 - info segmentide kohta
 - vahearuarande perioodi lõpule järgnevad olulised sündmused, mida ei ole kajastatud vahearuarande perioodi finantsaruannetes
 - vahearuarande perioodi ettevõtja koosseisus toimunud muutuste mõju, sealhulgas äriühendluste, tütarettevõtjate ja pikaajaliste investeeringute omandamise või võõrandamise, ümberstruktureerimise ja lõpetavate tegevusvaldkondade osas
 - muutused tingimuslikes kohustistes ja varades alates eelmise majandusaasta bilansipäevast
- Näited (IAS 34.17)

FINANTSINSPEKTSIOON

Vaheteadaannete lisad 2/2

- Teave segmentide kohta (IAS 34.16 g))
 - Ettevõtte (kontserni) väline müügitulu juhul, kui ettevõttesisesed otsustajad jälgivad seda või kui seda teavet esitatakse neile regulaarselt
 - Segmentidevaheline müügitulu juhul, kui ettevõttesisesed otsustajad jälgivad seda või kui seda teavet esitatakse neile regulaarselt
 - Segmendi äritulem
 - Kogu varad, mille osas on võrreldes viimase majandusaasta aruandega toimunud olulised muudatused
 - Muudatused segmendiaruandluses võrreldes viimase majandusaasta aruandega (segmentide määratlemine või segmendi äritulemi mõõtmine)
 - Segmentide äritulemi võrdlus ettevõtte kogu äritulemiga enne tulumaksustamist ja ilma lõpetatavate tegevusvaldkondadeta

FINANTSINSPEKTSIOON

2008 vead

- Olulisus
 - Numbriline teave
 - Mittenumbriline teave
- Vead
 - Õigusaktides kehtestatud nõuete rikkumised
 - Hooletusvead?

FINANTSINSPEKTSIOON

Õigusaktide rikkumised 1/3

- Puudub juhtkonna deklaratsioon tegevusaruande kohta (VPTS § 184-10 ja 184-11)
- Tegevusaruandes pole avalikustatud:
 - Dividendipoliitikat (VPTS § 184-11; RPS § 31)
 - Kontserni struktuuri (NE p 5.1.5.)
 - Kontserni ettevõtjate audiitoreid (NE p 5.1.5.)
 - HÜT aruannet (RPS § 31-2, NE p 3.12.))
- Vahearuandes ei deklareerita kooskõla IAS-iga 34 (IAS 34.19)
- Vahearuandest ei selgu, kas see on auditeeritud (NE p 5.4.4.)

FINANTSINSPEKTSIOON

Õigusaktide rikkumised 2/3

- Finantsseisundi aruande, koondkasumiaruande, omakapitali muutuste aruande ja rahavoogude aruande kirjete juures puuduvad viited lisadele (IAS 1.113)
- Arvestuspõhimõtete ja –meetodite kirjeldustes on selgitatud emitendi aruannetega mitteseotud teavet (IAS 1.112; IAS 1.117)
- Ei ole kirjeldatud kõiki arvestusmeetodeid (IAS 1.112; IAS 1.117; IAS 7.18)
- Vahearuandes ei ole valitud selgitavaid lisasid (IAS 34.8)

FINANTSINSPEKTSIOON

Õigusaktide rikkumised 3/3

- VahearuanDES ei ole kirjeldatud arvestusmeetodeid ega esitatud kinnitust järjepidevalt samade arvestusmeetodite järgimise kohta (IAS 34.28; IAS 34.16 a))
- VahearuanDES ei ole esitatud teavet segmentide kohta (IAS 34.16 g))

FINANTSINSPEKTSIOON

Hooletusvead? 1/2

- Bilansis aktiva ei võrdu passivaga, omakapitali muutuste aruanne ei võrdu bilansiga, kasumiaruande kasum/kahjum ei võrdu omakapitali muutuste aruandega
- Põhiaruannetes ja lisades avalikustatud teave ei ühti
- Viited lisade vahel puuduvad või on ebakorrektsed
- Kõiki lisasid ei ole viidatud
- Kuupäevad ja perioodid on ebakorrektsed

FINANTSINSPEKTSIOON

Hooletusvead? 2/2

- Võrdlevad saldod ei võrdu võrdlusperioodi aruandes avalikustatud saldodega
- Puhaskasum aktsia kohta on arvutatud ebakorrektselt
- Emaettevõtja korrigeeritud konsolideerimata omakapital ei võrdu konsolideeritud omakapitaliga
- Lisades avalikustatud kroonides ja eurodes esitatud tabelites esinevad erinevused, n puuduvad read
- Arvutusvead

FINANTSINSPEKTSIOON

Järelevalve 1/2

- Protsess
 - Emitendi kirjalik teavitamine aastaaruande kontrolli alustamisest
 - Aruande kontrollimine
 - Kas kiri tähelepanekutega emitendile, ettekirjutus, väärteomenetluse algatamine ja/või kohapealne kontroll (NB! Kiri ei välista ettekirjutust!)
 - Emitendi teavitamine kontrolli lõppemisest
 - Järelkontroll
- Karistus (VPTS § 237-21 ja ka -32, -33, -34)
 - Turul kaubeldava väärtpaberi emitendi poolt VPTS-is või selle alusel kehtestatud reglemendis sätestatud kohustuste täitmata jätmise eest juriidilisele isikule rahatrahv kuni 500 000 krooni

FINANTSINSPEKTSIOON

Järelevalve 2/2

- Konfidentsiaalsus ja avalikustamine
 - Menetlus ei ole avalik
 - Finantsinspeksioon võib avalikustada emitentidele tehtud ettekirjutused ja väärteotsused peale vaidlustamistähtaaja möödumist või muud teavet (FIS § 54 lg 5, VPTS § 231-6)
- EECS (ingl. *European Enforcers Co-Ordination Sessions*)
 - Anonüümsed kaasused CESRi kodulehel alajaotuses Operational Groups > CESR-Fin > Documents www.cesr.eu või FI kodulehel alajaotuses Press > EL järelevalvekomiteede teated > CESRi dokumendid www.fi.ee/index.php?id=3455

FINANTSINSPEKTSIOON

668 0528
katrin.sumberg@fi.ee

Tänan!

FINANTSINSPEKTSIOON

Kasutatud allikad

- Väärtpaberituru seadus (Redaktsioon 27.02.2009 RT I 2009, 12, 71) <https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13148804>
- Raamatupidamise seadus (Redaktsioon 06.04.2009 RT I 2009, 19, 116) <https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13164315>
- NASDAQ OMX Tallinna Börsi reeglistiku osa Nõuded emitentidele (kehtiv alates 18.08.2008) <http://www.nasdaqomxbaltic.com/?id=2005706>
- electronic International Financial Reporting Standards (eIFRS) 2009 Bound Volume, <http://eifrs.iasb.org/eifrs>
- European Commission IAS/IFRS Standards and Interpretations http://ec.europa.eu/internal_market/accounting/ias/standards_en.htm
- NASDAQ OMX Tallinna Börsil kauplemiseks võetud väärtpaberite emitentide aruanded, <http://www.nasdaqomxbaltic.com/market/?pg=reports&stocktype%5B%5D=2&stocktype%5B%5D=3&stocktype%5B%5D=1&market=XTAL>
- Reguleeritud turul kaubeldavate väärtpaberite emitendi finantsaruannete emitendi välise kontrolli/järelevalve menetlus (Finantsinspektsiooni juhatuse otsus 26.11.2008; ei ole avalik)

FINANTSINSPEKTSIOON